

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa,

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Krzysztof Olkowicz**

IX.517.1477.2015.JN

**Pan
płk Jerzy Kopeć
Zastępca Dyrektora Generalnego
Służby Więziennej**

Bardzo dziękuję za odpowiedź udzieloną pismem z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie dotyczącej udostępniania informacji publicznej na wnioski osób pozbawionych wolności. Treść pisma Pana Dyrektora wskazuje, że Centralny Zarząd Służby Więziennej dokłada starań, by zapobiec nieprawidłowościom w przedmiotowym zakresie i zapewnić osadzonym możliwość realizacji prawa do informacji.

Jeszcze do niedawna upowszechnianie wśród więźniów informacji prawnej, w sprawach stricte dotyczących sytuacji osób przebywających w zakładach karnych i aresztach śledczych, odbywało się za pośrednictwem bibliotek, radiowęzła czy tablic ogłoszeń. Dziś są już nowe formy przekazu, które zapewniają szerszy dostęp do tego typu informacji. Cieszy mnie więc, że Służba Więzienna podąża za duchem czasu i wypracowała dobrą praktykę udostępniania osadzonym określonych stron internetowych BIP, zapewniając im możliwość korzystania z prawa do informacji, a także poszerzania świadomości prawnej.

Osoby pozbawione wolności interesują się nie tylko treścią aktów prawa polskiego, ale również działalnością Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasbourgu i jego rozstrzygnięciami w sprawach, które bezpośrednio dotyczą osadzonych. Jednocześnie bardzo wielu więźniów nie wie dokładnie, czym się Trybunał w Strasbourgu zajmuje, często traktuje ten organ jak kolejną instancję sądową. Świadczy o tym treść wpływających do Biura Rzecznika wniosków, jak i znaczny odsetek skarg kierowanych do Trybunału, które zostają odrzucone bez rozpatrywania ich co do meritum, ze względu na niespełnienie jednego z kryteriów dopuszczalności określonych w Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Dostrzegam więc potrzebę umożliwienia osadzonym poszerzania swojej wiedzy na temat ETPC. Praktyczny przewodnik, zredagowany w przystępny sposób także w języku

polskim, znajduje się na stronie www.echr.coe.int. Zawiera on m.in. odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące Trybunału, kryteria dopuszczalności skarg indywidualnych, informacje dla osób składających skargę, listę standardowych dokumentów wymaganych w przypadku wyczerpania krajowych środków odwoławczych oraz orzecznictwo ETPC.

Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz podstawowe informacje dotyczące Trybunału, a także opracowania, analizy oraz standardy w zakresie ochrony praw człowieka, zamieszczone są również na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości – www.ms.gov.pl.

Wymienione wyżej adresy nie znajdują się na wskazanej przez Pana Dyrektora liście stron internetowych. Należy więc sądzić, że nie są one dostępne w ramach usługi „Internet dla osadzonych”. Na podanej przez Pana stronie swaweb1.ms.gov.pl osadzeni mogą zapoznać się jedynie z *Informatorem dla tymczasowo aresztowanych, skazanych, ukaranych oraz cudzoziemców*.

W tym kontekście pragnę zwrócić uwagę, że z treści pisma z dnia 8 marca 2016 r., skierowanego do Rzecznika przez p. Patryka Jakiego, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości (l.dz. DWOIP-I-072-5/16), wynika, że obecnie – w związku z wdrożeniem w jednostkach penitencjarnych nowej usługi sieci informatycznej - istnieje możliwość, z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa, udostępnienia osadzonym kolejnych stron internetowych.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą o podjęcie działań mających na celu udostępnienie osobom pozbawionym wolności dodatkowych stron internetowych: www.echr.coe.int i www.ms.gov.pl, zawierających orzeczenia, decyzje, rezolucje oraz raporty Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Europejskiej Komisji Praw Człowieka oraz Komitetu Ministrów Rady Europy. Dodam, że Krajowy Mechanizm Prewencji od 2010 r. postuluje, by osadzeni byli informowani o prawnych i praktycznych skutkach orzeczeń Trybunału. KMP w raportach z 2011 r., 2013 r., 2014 r. oceniło działania Służby Więziennej w tym zakresie jako niewystarczające. Zatem aprobata przedstawionej Panu Dyrektorowi propozycji będzie również wyjściem naprzeciw zaleceniom Krajowego Mechanizmu Prewencji, a także działaniem na rzecz promocji i upowszechniania dorobku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Rady Europy.

Bardzo proszę o powiadomienie o zajętych przez Pana Dyrektora stanowisku w przedstawionej sprawie.